

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96538)

S V M M A E.

- 1 Circuitus sunt evitandi.
- 2 Actio per usucapionem, seu prescriptionem extincta, vel inefficax facta per restitutionem in integrum reuiuiscit.
- 3 Restitutio in integrum quomodo peti, et super ea pronuciari possit.
- 4 Super exceptionibus, seu replicationibus ad meritam causam oppositis iudex non cogitur expresse pronuciare, sed super illis tacite per processum ad ulteriora pronuciare censetur.
- 5 Clausula omni meliori modo in sententia, in libello, & in alijs causibus quid operetur.
- 6 Restituium petis is, qui dicit tantummodo etiam replicando se esse laesum, maxime adiecta illa clausula, super quibus omnibus peto ius, & iustitiam.
- 7 In iudicio summario ordo cause ad se ipsam, & cause ad causam omitti possit.
- 8 Iudex appellacionis subintrat locum primi iudicis, & indicat, ac supplet omne id, in quo primus iudex defecit.
- 9 Actio a principio inefficax satis est, quod agendo, & procedendo efficiatur efficax.

E P I T O M E.

RESTITVTIONE in integrum incidenter per modum exceptionis, seu replicationis petita, & cognitione super illa habita, si iudex postea super principali actione intentata pronuciet, & etiā sup ipsa restitutione saltē tacite dicitur pronuciassē, hic ostēditur.

C O N S I L I V M C X X .

IN causa illorum de Branchis, qui simplici rei uendicatione egerunt, in qua non obstante exceptione prescriptionis obiecta fuit ad eorum fauorem pronuciatus, aliqua contra ipsos facere uidentur pro ut incedula mihi exhibita continetur. Sed illis non obstantibus, & uitando circuitus iuxta, l. dominus, ff. de conditione indeb. & tradita per Doctores in hac materia in l. quod tempore, C. de restitut. milit. uidetur dicendum, quod iudex appellacionis debeat ad fauorem dictorum de Branchis pronuciare, quāuis iudex a quo restitutionem in integrum replicando petitam aduersus exceptionē prescriptionis nō concesserit, nam, ut præsupponitur, & de iure uerū est, si cet per usucapionem dominium, & rei uendicatio ipso iure tollatur adeo, quod non possit agi, nisi prius aduersus usucapionem restitutio in integrum obrenta fuerit, per quam actio, quæ erat extincta, reuiuiscit, & quæ prius erat natua, modo dicitur datua, & licet p prescriptionem longi temporis, seu triginta annorū non extinguatur actio, sed remaneat inefficax, quia per exceptionem prescriptionis elidi, & offuscari potest adeo, quod nisi obstaculum, seu offuscatio per remedium restitutionis in integrum imploratum remoueat, agens debeat succumbere, sed prætor aduersus prescriptionem oppositam restituendo spiritum insufflet actioni, quæ sic efficiatur efficax, ut dicit glo. in §. rursus Institut. de actio. & in l. si. C. quibus ex cau. maio. & hæc est ipsa ueritas secundum Paul. de Cast. in d. l. si. & ibi doctores ferē omnes post Cyn. Pet. Bar. & alios antiquos, & in cap. ad aures de in integrum restitut. & in l. n. n. & postea, §. si minor, ff. de iureiurand. Tamen, si ad petendam hanc restitutionem potest duobus modis deueniri, hoc est principaliter, & per modum contradictionis, id est exceptionis, uel replicationis, ut habetur per Spec. in tit. de offi. om. iud. in §. incidēt uerfi. in modum etiam, & in d. §. si minor p Paul. de Cast. & Alex. post Bar. Et ita in casu nostro restitutio aduersus exceptionem prescriptionis fuit per modum replicationis petita omni meliori modo &c. ad effectum, ut rei uendicatio intentata, quæ fuit per exceptionem prescriptionis elisa, & offuscata, uires suas reassumeret, ut in processu

are, sicut potest
 ptonibus per
 r in d. c. 2. de or
 & 2. per Scrib
 ciare autem iud
 enter petita ad
 ndo prius habi
 ad ulteriora pro
 ncipali actione
 modo, ut supra
 e, qui egi prin
 tat se laium, &
 amen iudicium
 tiffse fe debere
 bulum ad effica
 one ad tradita
 acit id, quod uo
 non est uerū, q
 dō debeat con
 r, sufficit. n. q
 id, per quod t
 qa dicat se la
 a ufula illa, i
 m pereat, que
 d. c. 2. de ordi
 ex parte iudic
 lum est, q iud
 mmariū, in qu
 dicij procedat
 se ipsam omni
 ē sepe de uerū
 men in uer. q
 rdo caufe ad
 s de substantia
 in ordo caufe
 ten. & l. 1. C. de
 stitutionse in
 in repl. cations
 do caufe ad p
 r in d. l. h. & l. i
 dinarij. C. de re
 hūc ordinem
 Nec obstant ea
 q minor, quā
 ruari debet, &
 rariis. Adde, q
 parte appellat
 uamibus h
 o, q iudex a
 ciare super re
 chis actio re
 hoc non facien
 sic dictos de
 r etiam appellat
 f iudex appellat
 & habeat iudic
 s iudex detec
 ar in rubrica
 riam primi iud
 iud ex pronun
 s de Branchis
 duerlis praefi
 er actione int
 eo conceffam
 anehis pronun
 lo, & procedat
 io in ethica, et
 minis Cyn. S
 uniter in dicta

- 10 Pro iuribus, & illorum quasi possessione competit etiam utile in-
 terdictum uti possidetis.
- 11 Possessorio restituenda agens non obtinet, nisi probet se ante litem
 motam fuisse sua possessione, uel quasi spoliatum, & priuatum.
- 12 Clausula super quibus omnibus, & singulis & c. in petitione gene-
 rali adiecta quid operetur.
- 13 Restitutio in integrum aduersus contractum non datur ecclesie post
 quadriennium a die celebrati contractus.

E P I T O M E.

NULLITATIS, & restitutionis in integrum
 causam non impedire in casu huius consilii executio
 nem instrumenti.

Et in praestationibus, atque solutionibus annuis
 etiam merè personalibus dari quasi possessionem, &
 pro illa possessorium competere siue restituenda,
 si illae fuerint petita, & denegata, siue retinenda,
 si mota lite tantum denegentur, hic clarè demon-
 stratur.

CONSILIVM CXIX.

IN causa monialium sancti Petri martyris,
 quibus per decem, & uiginti annos, & ul-
 tra soluta fuerunt pensiones, ac praestatio-
 nes annuae librarum trecentarum à mo-
 nialibus S. Margheritae occasione relaxa-
 tionis quorundam bonorum stabilium, quae ex in-
 strumentis transactionis, & compositionis inter eas
 factae per moniales dicti S. Petri martyris fuerunt pre-
 fatis monialibus Sanctae Margheritae relaxata, con-
 tingit de duobus dubitari, primo, an causa nullita-
 tis, & restitutionis in integrum super inualiditate di-
 ctorum instrumentorum, & super restitutione in in-
 tegrum mota, & per rescriptum apostolicum com-
 missa Reuend. do. Afcancio Auditori executionem
 dictorum instrumentorum impediatur adeo, quod il-
 la pendente, moniales Sanctae Margheritae non pos-
 sint cogi ad solutionem dictae annuae pensionis, seu
 praestationis. Secundo, an dictae moniales Sanctae
 Margheritae possint restitutionem in integrum ad-
 uersus dicta instrumenta petere. Et quoniam res cor-
 am doctissimo viro agitur, & ueritas in paucis con-
 sistit, breuiter, quid iuris esse mihi uideatur, dicam.
 ¶ Circa primum respondeo, quod pendente huius-
 modi causa, moniales Sancti Petri martyris manente
 pendente sunt in quasi possessione percipiendi à monia-
 libus Sanctae Margheritae dictas annuas pensiones, &
 praestationes, prout ante litem motam solita erant
 percipere, & ad hoc in primis moueor, nam quoniam
 uis alias causa nullitatis, & restitutionis in integrum
 per uiam exceptionis opposita impediatur executionem
 sententiae, seu instrumenti, l. 4. §. condemnatum, &
 ibi Doct. communiter de re iudic. & clemen. 1. cod.
 rit. tamen quando causa nullitatis, seu restitutionis
 in integrum requireret altiore indaginem, non
 impedit executionem, quae fieri debet, & deinde nul-
 litatem, seu actionem praetendens debet principaliter
 agere, ut uoluit Barto. quem Doct. communiter
 sequuntur, in d. §. condemnatum, & ibi plenè per
 Alexan. & faciunt etiam ea, quae habentur per Imol.
 in l. ab executore, ff. de appellatio. Sed in casu nostro
 causa nullitatis, & restitutionis in integrum requirit
 non modo altiore, sed etiam altissimam discussio-
 nem, & indaginem, & celeriter probari, ac expedi-
 ri non potest, secundum quod causa dicitur posse ce-
 leriter expediri iuxta not. per Barto. & Alexan. in d. §.
 condemnatum circa fina. & in l. 2. C. de edic. diui Adri.
 tollen. cum aliis similibus, ergo & c. ¶ Secundo nun-
 quam nullitas, seu restitutio in integrum principaliter
 petita impedit executionem sententiae, uel instr. c. cum

